

ชื่อเรื่อง การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุโขทัยราชภัฏรำไพพรรณี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14

ชื่อผู้วิจัย นายเสนอ นิงราวี

ปี พ.ศ. 2563

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุโขทัยราชภัฏรำไพพรรณี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น ความสอดคล้อง ความชัดเจน และความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์โครงการ พร้อมทั้ง 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง รวมถึง 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการ เกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ และ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับคุณภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน รูปแบบที่ใช้ในการประเมิน CIPP Model ของสต๊อฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 29 คน นักเรียน จำนวน 73 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 73 คน รวม 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 8 ฉบับ แบบบันทึก จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิงใช้ t-test แบบไม่อิสระ สถิติที่ใช้หาค่าความตรงของเครื่องมือ (Validity) ใช้สูตร IOC หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นแบบ Alpha Co-efficient ตามสูตรของครอนบัก Cronbach

สรุปผลการประเมิน

การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุโขทัยราชภัฏรำไพพรรณี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการประเมินโครงการตามลำดับวัตถุประสงค์ และนำเสนอผลของส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความเป็นมาด้วย ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินด้านบริบทของโครงการเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของโครงการ ความสอดคล้องและความชัดเจนของวัตถุประสงค์ และความเป็นไป

ได้ของวัตถุประสงค์โครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ดังนี้

1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.2 ความสอดคล้องและความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

1.3 ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์โครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 ความพร้อมด้านบุคลากร พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ความพร้อมด้านงบประมาณ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ความพร้อมด้านเครื่องมือ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

2.5 ความพร้อมด้านองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ อยู่ในระดับมาก ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ดังนี้

3.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

3.2 การคัดกรองนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

3.3 การส่งเสริมนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

3.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง

3.5 การส่งต่อ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการเกี่ยวกับคุณภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความพึงพอใจของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 4 ตัวชี้วัด ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 1 ตัวชี้วัด ดังนี้

4.1 คุณภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีถึงดีมาก (เกรด 3, 3.5, 4) มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 40.75

4.3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยนักเรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีถึงดีเยี่ยม มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 100 และยังพบว่านักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “ผ่าน” คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

4.5 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับมาก

5. ผลการประเมินโครงการในภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ มีผลการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับมาก โดยได้คะแนนรวม 70.60 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของประเด็นการประเมินทั้ง 4 ประเด็น พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ประเด็น ประกอบด้วย ด้านบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยผลการประเมินพบว่าด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ พบว่ามีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และด้านบริบทของโครงการ พบว่ามีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัดของประเด็นการประเมินทั้ง 4 ประเด็น จำนวน 18 ตัวชี้วัด พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน 17 ตัวชี้วัด ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และยังพบอีกว่าตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ความพร้อมด้านงบประมาณ และความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่ช่วยให้การดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จประการหนึ่ง คือ การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจะพิจารณาจากความสามารถในการช่วยเหลือผู้อื่นของนักเรียน การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มนักเรียนแกนนำ ตลอดจนเจตคติในการเป็นผู้มีจิตอาสาของนักเรียน ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายจะทำให้ให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย จากผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสุขสำราญราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในครั้งนี้ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 4 ประเด็น โรงเรียนสุขสำราญราษฎร์รังสรรค์จึงควรดำเนินการโครงการนี้ต่อไป และผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการประเมินไปปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการประเมินพบว่า ด้านบริบทโครงการเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานโครงการ เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการที่มีความสำคัญสำหรับโรงเรียนสุขสำราญราษฎร์รังสรรค์

ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความเป็นไปได้ของโครงการจะเป็นเข็มทิศชี้้นำการปฏิบัติให้ไปสู่ความสำเร็จได้ดี

2. จากผลการประเมินพบว่าด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการที่ใช้ในการดำเนินงานนั้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนโครงการไปสู่ความสำเร็จ ในการดำเนินงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในครั้งนี้มีปัจจัยโดดเด่นคือ ความพร้อมด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนด้านเครื่องมือและด้านองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องควรมีการสนับสนุนและพัฒนาเครื่องมือ ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานโครงการให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม และควรรายละเอียดที่จะพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์แก่บุคลากรครูผู้รับผิดชอบโครงการก่อนที่จะปฏิบัติงาน ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

3. จากผลการประเมินพบว่า ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ เกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ประสบผลสำเร็จในระดับมาก เนื่องจากเมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนไปในทิศทางเดียวกัน มีกระบวนการดำเนินงานโครงการที่เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน มีแผนงานและแนวทางที่ชัดเจน อีกทั้งมีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก เข้ามามีส่วนร่วม และมีการปรับปรุง พัฒนาอย่างเป็นระบบในการดำเนินการโครงการจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานโครงการอย่างเห็นได้ชัด

4. ผลผลิตของโครงการ คือสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ จากผลการประเมินไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ดี ไม่ใช่ปัจจัยสำเร็จรูปทางเดียวในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร หากแต่ยังมีปัจจัยอื่นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน ดังนั้นจึงควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เครื่องมือและสื่อต่าง ๆ ควรพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ ครูเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนา ขับเคลื่อน ในฐานะที่เป็นครู ครูต้องหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามความถนัดของแต่ละบุคคล ดังนั้นครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในการแยกแยะ คัดกรอง จัดกลุ่ม เพราะนอกจากจะทำให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริมที่ถูกทางแล้วยังทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ มีทักษะในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากขึ้น และที่สำคัญผู้ปกครองที่นับว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในฐานะผู้ที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนยังโรงเรียนสุขสำราญราษฎร์รังสรรค์มีความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้นควรมีการดำเนินงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ต้องการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตามหลักสูตร